

(המשך מעמוד 10)

ייחסת מחאתם. אולם מעיף קצת לשמוע אך ורק תלונות, מה עוד שהתמלילים בר שיריה של מלאני מעניינים יותר מן המנגינות.

האתרונות מציגות את כשרון החיקוי של מלאני: פעם היא נשמעת כמו באפי סנט מרי ופעם כזמרת שנסון, פעם כשירי נשמה ופתאום כשירי-בוקרים, וקשה להאמין שכל שאיפתה של מלאני היא להיט שמע כחיקוי מוצלח. קיימים כמה קטעים שחובה לשמוע בתקליט זה: „אני מהרהר בקרונליה (שיר של גיימס טיילור), אלכ-

מלאני

סנד החיפושית (פיומן מקסים של מילנה — פו הדב), נרות בגשם חזון לעולם טוב יותר נוסח מלאני, ונוסחת-להיט, אילה מלאני „מה הק עשו לשירי, אמא.

ספרים

קורט וונגאט הוא סופר אמריקאי ומיקרה סיפורתי מיוחד בהחלט: במשך עשרים שנים רזות כתב ספרים וסיפורים קצרים, תערובת מוזרה של מדע דמיוני ושירה מודרנית, סאטירה חברתית, מחאה פוליטית וניבולי פה מסוגננים. הוא כותב במשפטים נוקבים כמהלומות אגרוף. לכו אורה, צניקן חד-לשון, למעשה, התגלמות ייאושן של המשכיל, שגילה כי אדם נורמלי הוא בחזקת מטורף בחברה המודרנית. כשהופיע ספרו בית מטבחיים מספר חמש (זכרונות מזעזעים מהפצצת התופת על דרוזן במלחמת העולם השנייה) הפך וונגאט לסופר מוכר ומהולל, תוך בוקר בהיר אחד. השנים הרעות חלפו, ומו"לים צמאים התנפלו על כתביו הקודמים והיו ציאו אותם לאור, מחדש.

כך קרה שהאל יברך מר רוזוואטר (God bless you, Mr. Rosewater), שנכתב לפני שש שנים, ספר המהווה דגם אידיאלי לספרי וונגאט גולד מחדש (הוא צאת דל — 1970 DELL). רוזוואטר הוא מיליונר נורמאלי המחליט להשקיע את הונו במעשי-צדקה, וכמו שקורה לאנשים נורמאליים, שקיבלו טיפול מוונגאט, נח-שד האיש בעיני החברה האנושית כמטורף מסוכן הזקוק לאישפוז דחוף.

העלילה סוטה מן הנושא מעת לעת ועושה עקיפות ניכרות, ואם כי מבקרי ספרות מפקפקים בכשרות דרך התחתים מסוג זו הרי הנושא והעקיפות גם יחד משרתים בסיגנון ה„וונגאטיסטי“ הטיפוסי אותה מטרה עצמה: את יצירת תדמיתו של העולם המודרני כמעוות וחסר-תקווה, כך, למשל, הוא משתקף באישיותו של סוכן-ביטוח, המופיע בספר כטיפוס עלוב המוכר לאנשים פוליטות-ביטוח והופך אר-תם בן-לילה לעתירי-נכסים, רק אחרי המוות. כמובן, דוגמא נוספת? בבקשה: סופר מדע-דמיוני מטורף למחצה (דמות חזרת בכתבי וונגאט) הכותב ספרים שי-איש לא קורא על בית-משפט דמיוני המע-מיד אדם דמיוני למשפט דמיוני, על האדם לדעת להביע רגש-תודה או לקבל על עצמו מאסר אכזרי, והסופר הדמיוני של וונגאט טוען ש„המין האנושי, ברובו, מעדיף מאסר“.

מדוע, אם כן, מטיף מר רוזוואטר לאה-בת האדם? „בעולם מיכני שבו האדם הוא יצור מיותר, מה נותר לו כדי לשמור על צלמו חוץ מאהבת לרעה“? תשובת וונגאט.

דובק רויאל פילטר

זרגוע קל עם דובק רויאל